

FRP sprer rasisme

Foto: OMP

«Hvis Israel taper den siste krig mot de muslimske slandene i Midtøsten, vil Europa også stå i fare for å bukke under for islam.»

Det er liten tvil om at Carl I. Hagens tale på menigheten Levende Ords Sommerfestival 14. juli har preget nyhetsbildet i sommer. Det er ingen tvil om at FRP fortsetter å spre fordommer og å nøre opp under rasismen.

Vi har samlet noen sitater i denne avisen. SOS Rasisme kommer til å følge nøye med på hva slags utspill som kommer fra partiet framover.

Side 6

Mindreårige asylsøkere:

Barn eller bare «utlendinger»?

Intervju med Barneombudet

Mindreårige får ny asylbehandling

Side 3 og 5

«Nasjonal» ungdom sprer hatpropaganda

Nazistene i «Nasjonal» ungdom har fortsatt aktivitet. I sommer spredde de store mengder klistremerker og plakater på Romerike og på sørlandet.

Men der nazistene er mest aktive, vil ikke de lokale myndighetene ta problemet på alvor.

side 2 og 4

Foto: Rasmus Bæe Sand

Festivalsommer

Sommer betyr sol, ferie og festivaler over hele landet – og over 6500 nye medlemmer i SOS Rasisme!

side 7

Foto: Veronika Treider Haugly

AntirasisteN

Gis ut av SOS Rasisme i Norge

Sendes fritt til alle medlemmer.

Ansvarlig redaktør: Trond Thorbjørnsen
Redaksjonssjef: Ola Melbye Pettersen

Bagatellisering

Førre leiar i Antirasisten handla om Siv Jensen, som i vår lova oss ei skitten valkamp neste haust. Denne kunne sjølvstakt vore vigd partieigar Hagen og tala han heldt for Levande Ord.

Det er skremmende korleis eit av dei største partia i landet veks på meiningsmålingar etter å ha lagt deira skitne bodskap i dagen. At resten av partia vende Hagen ryggen etter talen er trøsta ei lita stund. Men politikarar har som kjent ikkje det beste hugset, så den vonde draumen om ei regjering med Frp om bord forsvinn ikkje for det.

Frp i regjering treng vi enno ikkje å slite med, men på Romerike har Frp ordførar i den nazi-heimsøkte kommunen Ullensaker. I lang tid har Jessheim i Ullensaker vore eit senter for nazistar, men ordførar Harald Espelund har bagatellisert problema. «Jeg synes ikke at folk skal grise til på denne måten» var reaksjonen hans etter at Jessheim vart kledd med rasistiske plakatar i slutten av juli.

Ein må sjølvstakt ikkje gløyme at det finnast folk i Ullensaker kommune som gjør noko for å stoppe dette. Men når ein er senteret for naziaktivitet skulle ein helst hatt ein leiar i kommunen som mana til kamp og kalla saman alle gode krefter for å røske nazimiljøet opp med røttane!

Nazimiljøet i Noreg er framleis veikt og splitta, men me skal ikkje lenger enn til Sverige før me kan studere kva preg berre eit tusentalls nazistar kan setje på samfunnet. I Noreg er gruppene få og små, men like fullt er dei ein trussel. Når nazistane på Romerike bankar opp folk dei ikkje liker på måfå er resultatet eit kaldare samfunn med meir frykt blant folk. Sånn sett kjem nazistane nærare målet sitt sjølv om dei ikkje har noko direkte makt.

Å opptre likegyldig i kampen mot nazismen er i praksis å stø nazismen. Vår oppgåve er å utfordre fleire folk til å ta standpunkt og verte aktive i kampen!

Antirasistisk helsing frå

Trond Thorbjørnsen
Leiar, SOS Rasisme i Noreg

Signerte artikler står for artikkelforfatterens eget syn, og samsvarer ikke nødvendigvis med SOS Rasisme sitt syn.

Truet av nazister

Tidlig i sommer ble Lars (18) fra Kløfta truet av nazister. Årsak: Han var medlem i SOS Rasisme.

Av **OLA MELBYE PETERSEN**

Det var i begynnelsen av juni at 18-åringen opplevde den ubehagelige episoden. Lars var på vei hjem fra skolen i 1400-tida, på seg hadde han SOS Rasismes hvite t-skjorte med «Knus nazismen»-påtrykk. Rett utenfor biblioteket på Kløfta ble han stoppet av tre fremmede menn. Først spurte de han ut om hva han het, hvor han bodde og hvor gammel han var. Deretter ville de vite hvorfor han gikk med t-skjorta, om han var aktiv i SOS Rasisme og om han hadde deltatt på demonstrasjoner mot nazisme.

Truet med juling

Lars er medlem i SOS Rasisme, og svarte ja på spørsmålene om han var aktiv antirasist. Da inntok de tre mennene i 20 til 30-års alderen en mer truende tone. – Om du ikke tar av deg den t-skjorta skal du få skikkelig juling en gang, var den klare beskjeden. Før han rakk å reagere tok så en av de andre mennene opp et kamera og tok bilde av Lars. Så satte de tre mennene seg inn i en hvit bil og forsvant.

Nekter å ta av t-skjorta

Lars tok raskt kontakt med SOS Rasismes kontor i Oslo. Der ble han oppfordret til å anmelde saken, noe han gjorde dagen etter. Dagen etter stilte han også opp i Romerikes Blad og fortalte hele historien. På tross av truslene stilte Lars opp med den samme t-skjorta som dagen før – Jeg kan ikke la meg skremme fra å fortelle omverdenen hva jeg står for, slo han fast.

Kjøp t-skjorten Lars hadde på seg da han ble truet: e-post til ou@sos-rasisme.no

Kjent nazist

• En av personene som truet Lars ble senere identifisert som Tom Erik Søberg, også kjent som «Tommy Iiten». Søberg skal være tilknyttet den nazistiske sekten Vigrid sin avdeling på Øvre Romerike, og var innblandet i slagmål mellom blitzere og nazister på Bygdøy i Oslo noen uker tidligere.

Ikke første gangen

• To dager før fikk politiet på Romerike inn melding at flere nazister plaget 15 år gamle jenter i Jessheim sentrum. Også disse skal ha blitt truet med juling og fotografert mot sin vilje. Mennene som sto bak forsvant i en rød bil.

Kløfta

• Kløfta er et tettsted i Ullensaker kommune på Øvre Romerike, like ved Jessheim.

Antinaziutvalget

- Nazismen blir ikke borte av seg selv, men må bekjempes gjennom systematisk arbeid på lokalplan.
- Antinaziutvalget er til for å samle kunnskap og gi støtte til våre lokallag i kampen mot rasisme.

- Gi oss tips
- Send oss spørsmål
- Kom med ideer
- Bli med på diskusjonsliste

antinazi@sos-rasisme.no

Barn – eller bare utlendinger?

Foto: Siri Kinge Ovstein

I fjor høst ble FN's barnekonvensjon inkorporert i norsk rett. Den gjelder etter dette som norsk lov, og den går foran annen norsk lov ved motstrid. Har dette praktisk betydning for barn i velferdsstaten Norge?

Ja, mener advokatene Rikke Lassen og Kristel Heyerdahl. I regi av Den Norske Advokatforening har de to tatt initiativ til et pro bonoprojekt for asylsøkende barn.

Mange mener kanskje at Norges tilknytning til FN's barnekonvensjon i oktober 2003 helst er å betrakte som en solidaritetsgest overfor barn i andre verdensdeler. Men også i vårt land finnes det barn som trenger konvensjonens vern. Etter vårt syn svikter norske myndigheter sine menneskerettslige forpliktelser i forhold til asylsøkende barn.

I regi av Den Norske Advokatforening har vi derfor tatt initiativ til et prosjekt der advokater tar ubetalte oppdrag (oppdrag pro bono) for å belyse og følge opp asylsøkerbarns rettigheter. Følge UDI finnes det ca. 5200 asylsøkende barn i Norge. Noen av disse er enslige, det vil si at de er kommet til Norge uten foreldre, eller at de er blitt forlatt etter ankomst.

Det er vår påstand at disse barna blir dårlig ivaretatt og diskriminert i forhold til norske barn. Redd Barna, Barneombudet og FN's barnekomité har alle uttrykt bekymring for de asylsøkende barnas situasjon i Norge. Inkorporasjonen burde derfor gi myndighetene grunn til å gjennomgå barnas situasjon for å gi dem et bedre vern i samsvar med grunnleggende barnerettslige og menneskerettslige prinsipper. I stedet synes sentrale myndigheter heller å forfekte at inkorporasjonen ikke har noen praktisk betydning i norsk rett.

Menneskerettskonvensjonene oppstiller rettigheter som tilkommer den enkelte i egenskap av å være menneske, uavhengig av andre kjennetegn som nasjonalitet, etnisitet, kjønn, alder, religion og legning. Rettighetene er universelle, og nasjonalstaten skal ikke stå fritt til å rangere mennesker slik at noen har rettigheter og andre ikke. Barnekonvensjonen inneholder mange bestemmelser som er tilnærmet identiske med bestemmelser i andre internasjonale konvensjoner, og betydningen av at de også fremgår av barnekonvensjonen er at det tydeliggjøres at dette også gjelder for barn. Barn har individuelle menneskerettigheter, som staten er forpliktet til å ivareta.

Med inkorporasjonen har vi forpliktet oss til å sikre alle barn visse grunnleggende og vesentlige rettigheter. Helt vesentlig er kravet i artikkel 3 om at myndighetene først og fremst skal legge vekt på barnets beste ved alle handlinger som berører barn. Sta-

tene som slutter seg til FN's konvensjoner er svært ulike, og derfor har barnekonvensjonen krav til måloppnåelse som er relative i forhold til hvilke ressurser den enkelte staten har. Etter artikkel 4 har statene plikt til å innarbeide og gjennomføre bestemmelsene i konvensjonen i størst mulig utstrekning innenfor de ressurser de har til rådighet.

Få stater har så gode forutsetninger for å ivareta slike forpliktelser som Norge. Dette innebærer at det lett vil være i strid med artikkel 4 å legge seg på en minimumsstandard som kan være akseptabel i en mindre ressurssterk stat.

Etter artikkel 2 skal staten respektere og garantere rettighetene etter konvensjonen for alle barn innenfor statens jurisdiksjon, uten forskjellsbehandling av noe slag, hverken ut fra kulturell eller nasjonal opprinnelse, arten av oppholdsgrunnlag, eller begrunnelsen for eller lovligheten av barnets tilstedeværelse på norsk territorium.

Det er flere sider ved det offentlige møte med asylsøkerbarna som gir grunn til bekymring i forhold til barnekonvensjonen.

I asylsaken vurderes barna oftest som tilbehør til voksne, og er i liten grad synlige med sine særlige behov. Barna blir ikke hørt eller representert på tilfredsstillende måte gjennom myndighetenes og domstolens saksbehandling, til tross for at barns rett til å bli hørt før det treffes avgjørelser som angår dem, er fastslått i barnekonvensjonen og gjennomsyrrer den norske barneretten. I barneretten støttes vurderinger av hva som er til barnets beste, i stor utstrekning på utredninger fra sakkyndige, mens barnefaglig sakkyndighet nærmest er fraværende i utlendingssakene. Uten et forsvarlig vurderingsgrunnlag blir barnets beste bare en tom floskel.

Det enkelte barns beste må vike til fordel for forutbestemte oppfatninger om at det er til det beste for barn – generelt – å vokse opp sammen med sine foreldre i hjemlandet. Det enkelte barns beste må også vike til fordel for utlendingspolitiske hensyn og moraliserende vurderinger av foreldrenes valg og krav. Et aktuelt eksempel er barn og unge i gruppen SOHO i Bergen. Disse har som følge av foreldrenes valg og myndighetens saksbehandlingstid levd tre til fem år i Norge. De trues nå med retur til opprinnelseslandet, mange av dem sammen

med foreldre som er så psykisk syke at de ikke evner å ivareta omsorgen for barna sine.

I den norske barneretten settes fokus på barnets individualitet og vurderinger av den helt konkrete situasjonen til det enkelte barnet. Her finnes noen pilarer som det ikke hersker noen uenighet om. Blant disse er at det er til barnets beste, og helt vesentlig for barnets velferd og sunne utvikling, at barnet har stabile, trygge og forutsigbare livsbetingelser, hvor det er kontinuitet i barnets relasjoner, og kontinuitet i barnets miljø. Vesentlig er også at staten legger til rette for at foreldre og offentlige instanser kan ta ansvaret for at barns liv kan forvaltes innenfor disse rammene.

Det er slående forskjeller i det offentlige omsorgstilbudet for norske barn under barnevernets omsorg og omsorgstilbudet for asylsøkende barn.

Barnevernets barn er gjenstand for en svært omfattende saksbehandling forut for plasseringen, deres konkrete personlige historie og behov utredes grundig, det stilles strenge krav til institusjoner og fosterhjem som skal ivareta barna, og det finnes et godt utbygget regelverk for hvilke rettigheter barnet har, og tilsynsordninger for å sikre dette. Gjennom hele prosessen er barnas rettsikkerhet i fokus.

Asylsøkende barn som er her alene, og dermed er under omsorg av Utlendingsdirektoratet, koster etter det opplyste en brøkdel av barnevernsbarna, plasseringsprosessen er uformell og administrativ, institusjonene har oppsiktsvekkende mye dårligere standard, personaledekningen er mye dårligere, barna har ingen formaliserte rettigheter, ingen mulighet til å klage på krittikverdige forhold, og ingen systematiserte tilsynsordninger.

Samtidig gir disse barnas livshistorie grunn til å tro at de har særlige behov som gir krav på hjelpetiltak fra barnevernet, helsetjenester og andre ytelser etter velferdslovgivningen. Det er sannsynlig at barnas rettigheter ikke blir ivaretatt tilfredsstillende fordi de i altfor liten grad har ansvarlige voksenpersoner som kan se hva de trenger og hevde deres rett. Rekrutteringen og opplæringen av hjelpeverger er mangelfull, og det formelle hjelpevergeinstuttet er uansett ikke egnet til å ivareta disse barnas behov for omsorg. Vi mener at barnevernet må ta det samme ansvaret for asylsøkende barn som for andre barn i Norge som har særlige hjelpebehov, eller som lever under omsorgssvikt.

Staten Norge har en etablert standard for hva som er god og forsvarlig omsorg for barn som ivaretas av det offentlige. Staten kan da ikke tilby en særlig utsatt gruppe barn forhold som er ulovlige for norske barn. Etter vårt syn er en slik praksis ikke i samsvar med barnekonvensjonens krav til gjennomføring og implementering uten diskriminering og i forhold til den enkelte statens ressurser.

Vi oppfordrer Regjeringen og Stortinget til å klargjøre hvilke konsekvenser inkorporasjonen av barnekonvensjonen skal ha for asylsøkende barn i Norge.

RIKKE LASSEN
KRISTEL HEYERDAHL
KRONIKKEN HAR STÅTT PÅ TRYKK I ÅFTENPOSTEN.

Kort om rasisme

- Rasisme er et relativt nytt fenomen, og ble første gang systematisk framsett under framveksten av imperialismen på 1700-tallet.

Raseteori

- Forskere og myndigheter over hele Europa drev fram en aktiv kampanje for å få folk til å tro at det fantes forskjellige menneskeraser og at den hvite «rasen» var mer utviklet og hadde høyere verdi enn andre «raser». Grunnlaget for raseteorien var et «behov» for å plyndre andre deler av verden. Vesten brukte raseteori for å fortelle folk at den vestlige verden hadde en gudegitt godkjening til å okkupere andre land og folk. Raseteori skulle bli den eneste aksepterte intellektuelle linjen i Europa.

Norge også

- Norge støttet også opp om denne råtne «vitenskapen», og resultatet ble sterk undertrykking både av de nasjonale minoritetene samer, kvener og romanifolk, så vel som en uttrykt støtte og hjelp til de store europeiske kolonimaktene.

Nazismens framvekst

- Nazismens framvekst i Europa må ses i sammenheng med denne europeiske tradisjonen. Tysklands konsentrasjonsleire og ekstreme etniske rensing var ikke et isolert tilfelle; de andre europeiske kolonimaktene hadde drevet slik krigføring mot afrikanere, asiater, amerikansk og australsk urbefolkning i lang tid allerede. Hitler var faktisk inspirert nettopp av de store europeiske kolonimaktene, og brukte samme midler for å gi Tyskland «en rettmessig plass i Europa».

Men rasismen var ikke død

- Fremdeles er rasismen oppgående, den er faktisk så tradisjonell at mange feilaktig tror at den alltid har eksistert. Fremdeles er det folk som setter sammenheng mellom hudfarge og oppførsel. Fremdeles brukes kulturforklaringer som om kultur var medfødt. Fremdeles finnes det mennesker som ser på enkelte folkegrupper som mindreverdige. Fremdeles finnes uvitenhet. En snakker for eksempel om «afrikansk oppførsel» som noe alle afrikanere har, men ikke «europeisk væremåte» som noe alle europeere har, og ignorerer at Afrika er et kontinent som er langt større enn Europa, med tilsvarende større forskjeller.
- Rasisme handler om å tillegge folk spesielle egenskaper ut i fra en lett synlig gruppetilhørighet, enten den er basert på hudfarge, religion eller andre forhold.

Bekjemp rasismen!

- Fremdeles nektes tidligere undertrykte kolonier å fungere økonomisk og sosialt. Fremdeles er vestens ledere mer opptatt av å innkassere renter og andrag enn å bistå landene vesten har pint, plyndret og undertrykt gjennom mange hundre år. Vesten har blod på hendene og rasisme i hodet.
- Ta et aktivt standpunkt mot rasisme. Reager på rasisme du opplever rundt deg. Å ikke reagere er i praksis å støtte rasismen.
- Rasisme er skapt av mennesker og kan knuses av mennesker. Bekjemp rasismen!

For mer informasjon, se internett:
www.sos-rasisme.no/sos/

sos-rasisme.no/
bliaktiv

Jakter på ildspåsetter i Kvinnherad Politiet i Kvinnherad skal gå gjennom hele saken på nytt for å finne ut hvem som satte fyr på huset til en etiopisk familie på Husnes, skriver Bergens Tidene. Lensmann Jan Fosse i Kvinnherad fastslår – Vi kommer ikke til å legge bort denne saken. Han etterlyser enda tips etter brannen natt til 17. mai i år. Kripas analyser viser at brennbar væske ble helt over husveggen før brannen. Tidligere har det blitt malt hakekors på veggen hos den etiopiske familien, som består av en mor og tre barn på tretten, fjorten og femten år. Lensmannen tror ikke det skjuler seg noe fremmedfiendtlig miljø i Kvinnherad. Han utelukker allikevel ikke at det kan ligge et rasistisk motiv bak ildspåsettelsen. Gjerningspersonene må uansett motiv ha visst at det kunne befinne seg folk inne i rekkehuset.

• Halvparten av svenskene vil ha færre flykninger

Under en fersk rundspørring viser det seg at halvparten av svenskene vil ha færre flykninger. Og at 50% av den svenske befolkningen vil ha en mer restriktiv flykningspolitikk. Også de som stemmer på Miljøpartiet og Vänsterpartiet, som tradisjonelt er mer flykningsvennlige enn andre partier, er nå blitt betydelig mer negative enn tidligere, sier Bergens Tidene. Arets såkalte SOM-rapport (samfunn, opinion og massemedier) viser at bare hver fjerde svenske synes det er et dårlig forslag å redusere antallet flykninger som mottas, skriver Svenska Dagbladet. Misnøyen med at det kommer flykninger til Sverige handler mer om konsekvensene av en mislykket integreringspolitikk enn motstand mot flykninger, mener professor Marie Demker. Demker mener også at det fungerer dårlig og gir negative sosiale effekter. Demker er professor i statsvitenskap og ansvarlig for den rapporten som handler om flykninger.

Nynazister gikk amok

Nazister hævnet i Stockholm i går, på deres nasjonaldag, i voldsomme sammenstøt med venstreaktivister, melder Dagbladet. Over 100 høyreekstremer ble arrestert. 104 personer er pågrepet for voldsomme oppføyer og en person er pågrepet for brudd på våpenloven. Sammenstøtene fant sted i går ettermiddag etter at den venstreorienterte gruppa Antifascistisk Ungdom marsjerte i Stockholm. Den lovlige marsjen foregikk uten uroligheter helt til en høyreekstrem gruppe kastet på de marsjerende stein og flasker i Gamla Stan. Nazistene tilhørte Nationaldemokraterna og undergrupper som Info 14 og Svenska motståndsrörelsen. Ingen skal ha blitt alvorlig skadet i oppføyene. 248 høyreekstremister ble kjørt vekk fra sentrum av Stockholm, men flere kom tilbake senere bevæpnet med flasker og stein. Få minutter etter samlet omkring 400 antirasister seg i sentrum og ropte: «Kampen fortsetter, knus rasismen!»

Nasjonalalliansen til stortinget

Nasjonalalliansen håper neste høst å stille lister til stortingsvalget, melder Gudbrandsdølen dagningen. Den innvandringsfiendtlige organisasjonen ledes av en ung mann fra Ringebu, hvis politiske karriere så langt er sterkt preget av kjærlighet til nazistiske symboler. Terje Nordlien er noe så sjeldent som en politisk leder som ikke vil la seg intervjue om politikk. Han ledet det som omtales som en kryssing av Hitlerjugend og småspeidere, av antifascister.

Malte hakekors på kirke

Et hakekors malt på et vindu på Stridsklev kirke i Porsgrun i Telemark møtte menighetens mandag. Men sognepresten mister ikke nattesøvnen av den grunn, skriver Bergensavisen. «Dette er rene barnestrekker, og slett ikke nynazisters verk! Vi har hatt problemer med den slags tidligere, og hærverket er ikke spesielt rettet mot oss. De som står bak er ute etter oppmerksomhet, og har åpenbart fått det», sier sogneprest Harald Eivjedal til Avisenes Nyhetsbyrå. Synderne hadde også gått løs på en butikk, ti biler og en moped med hvitmalingsposen, muligens stjålet fra en nærliggende garasje, i tillegg til hakekors. Ifølge Telemark politidistrikt vet man ikke ennå hvem som står bak det omfattende hærverket, og de ber om tips fra publikum.

Etterlyser plan mot rasister

Anniken Huitfeldt fra Arbeiderpartiets etterlyser handling mot rasistiske miljøer fra Ullensaker kommune, skriver Romerikes Blad. Ordfører Harald Espelund (FrP) svarer at kommunen jobber mot mobbing hver eneste dag. Sammen med lederen av AUF i Akerhus, Asmund Aukrust, er Huitfeldt allerede i gang med å planlegge et møte med fokus på hvordan kommunen kan jobbe mot rasistiske miljøer. Politikere fra Brumunddal, forskere og politi vil bli invitert til møtet. Begge reagerer sterkt mot plakaten med oppfordring til rasistisk vold, som Nasjonal Ungdom hang opp i natt til torsdag Jessheim sentrum. Ordføreren forsvare seg: – Jeg ønsker ingen rasediskriminering eller mobbing, og vi jobber med å motvirke negative krefter hver eneste dag. Espelund understreker at han stadig er i kontakt med politiet, som sier at det høyreekstreme miljøet i Ullensaker ikke er noe problem

Mer nazipropaganda på Romerike

Foto: Veronika Treider Haugly

Siste helga i juli våknet innbyggerne på Øvre Romerike til et urovekkende syn: Store deler av gatebildet var forsøpelt av nazipropaganda.

Av **OLA MELBYE PETERSEN**

På morgenen torsdag 29. juli hang det plakater over hele Jessheim sentrum, inkludert rådhuset. Også på Kløfta i Ullensaker og på Årnes i nabokommunen Nes hadde nazistene aksjonert. Plakatene viste en hvit hånd som knuser jøder og «mørke kriminelle» under overskriften «forsvar Norge». Plakatene var signert Nasjonal Ungdom, en videreføring av det voldelige Boot Boys-miljøet.

Ifølge nettsidene til Nasjonal Ungdom ble det gjennomført lignende aksjoner også i Nannestad kommune lørdagen etter, her skriver de også – Aksjonen har fått meget bra publisitet og blant annet Romerikes Blad har reklamert for oss ved å vise bilde av plakaten med internetadressen vår i dagens avis. En stor takk til RB for en enorm støtte. Kampen fortsetter med full styrke!

Taus ordfører

De fleste reaksjonene fra lokalbefolkningen og politikere var sterke og preget av avsky for de lokale nazistene. – Dette er uakseptabelt og lite hyggelig, sa rådmannen i Ullensaker, Arne Bruknaap, som raskt gikk inn for å anmelde saken til politiet. Ordføreren i Ullensaker, Harald Espelund (FrP), var derimot svært tilbakeholden i sine kommentarer til aksjonene. Til Romerikes Blad ville han to dager etter aksjonen ikke uttale seg om innholdet i plakaten var rasistisk. – Jeg synes ikke at folk skal grise til på denne måten, var den generelle kommentaren han ga. Dette førte til massiv kritikk fra lokalpolitikere og den politiske redaksjonen i Romerikes Blad. På lederplass skrev avisa «vi mener

at ordføreren tar fullstendig feil når han mener at det beste er å tie i hjel de høyreekstremer».

Ordføreren har også tidligere høstet kritikk for manglende engasjement i kampen mot de nazistiske miljøene. Han nektet blant annet å delta i demonstrasjonstog mot nazisme i februar, da to elever ved Romerike folkehøyskole ble overfalt av voldelige nazister.

Ingen reaksjon fra politiet?

I skrivende stund har ikke politiet i Ullensaker ferdigbehandlet anmeldelsen fra kommunen. Rett etter plakataksjonen uttalte lensmann Morten Huse rasisme er forbudt i Norge, men en uke senere var han ikke like sikker: – Våre jurister har vurdert plakaten og kommet fram til at de er klart innenfor ytringsfrihetens grenser sa han til Romerikes Blad. Huse slo videre fast – Ullensaker har definitivt ikke noe stort miljø av nazisympatisører. Vi følger godt med på alt som har med ungdom å gjøre, og personene som er bosatt i kommunen, kan telles på godt under en hånd.

– Skuffende fra politi og ordfører

Leder i SOS Rasisme, Trond Thorbjørnsen, er skuffet over hvordan både ordføreren og lensmannen i Ullensaker har håndtert naziproblemet. – Politiet i Ullensaker har i lang tid «sunn-gått» naziproblemet, ved stadig å gjenta påstanden om at miljøet er så marginalt at det ikke utgjør noen trussel, sier Thorbjørnsen. Han minner om at nazistene gang på gang har vist at de kan være en trussel mot lokalmiljøet, selv om de ikke er mange: – Det var ikke mer enn tre personer som ble dømt for drapet på Benjamin

Demonstrasjon mot nazisme på Jessheim i februar – Foto: Veronika Treider Haugly

Klistremerket fra nazigruppen «Nasjonal» ungdom

Hermansen.

At politiet ikke vurderer innholdet i plakaten som straffbare mener han ikke er i samsvar med straffelovens §135a, «rasismeparagrafen»:

– De nazistiske plakaten er åpenbart truende, forhånende og utsetter for hat grupper av personer på grunn av deres hudfarge eller nasjonale eller etniske opprinnelse, sier Thorbjørnsen og siterer fra lovteksten. – Hva annet kan man kalle en plakat som viser en hånd som knuser mørkhudede og jøder? Plakatene ble framsatt offentlig, og dermed rammes de uten tvil av rasismeparagrafen. Vi utfordrer og er spent på å høre lensmanns Huse argumentasjon for hvorfor disse plakaten ikke skulle rammes av loven.

Viktig å stå sammen

I en pressemelding slår SOS Rasisme fast viktigheten av at hele lokalsamfunnet står sammen mot nazistisk aktivitet:

«SOS Rasisme har aldri hatt noen allusjoner om at politi og lovverk illsone kan bli kvitt rasisme og nazisme. Tvert imot har vi alltid

jobbet for å organisere flest mulig vanlige mennesker i lokalmiljøene, for å drive bred politisk kamp mot alle former for rasisme. Det blir imidlertid vanskelig å drive dette arbeidet når verken politiet eller ordføreren vil lytte til det vi sier. Hvis ikke politiet og den politiske ledelsen

snart kommer på banen i arbeidet mot rasisme og nazisme vil vi få et klima der nazistene kan organisere terrorvirksomheten i fred, og det er ingen tjent med – verken FrPs ordfører, lensmannen hans eller vi som opplever nazismen på kroppen.»

Nasjonal Ungdom

- Det var Nasjonal Ungdom som sto bak plakataksjonene. Nasjonal Ungdom er en videreføring av det gamle Boot Boys-miljøet, den mest voldelige delen av det norske nazimiljøet.
- Sentrale personer fra Nasjonal Ungdom-miljøet er bosatt på Øvre Romerike, som lenge har vært et baseområde for norske nazister.
- Gruppen har slått bak flere tilfeller av rasistiske trusler og vold, og driver organisert kamp- og våpen-trening.
- Gruppen deler nettsider med Den Norske Motstandsbevegelsen og sine svenske «våpenbrødre» i Nationell Ungdom: www.patriot.nu

Plakataksjon i Lillesand

- Også på Sørlandet ble det spredd nazipropaganda. Noen få dager etter forsøplingen på Romerike ble det i følge Nasjonal Ungdom sine nettsider gjennomført «en stor og vellykket propaganda-aksjon i Lillesands området.»

• Italia deporterer asylsøkere Torsdag den 22. juli ble 37 antatte ghanere ble satt på flyet til den ghaneske hovedstaden Accra, opplyser det italienske innenriksdepartementet. Tidligere i uka ble fem av de seks antatte nigerianerne i skipet sendt tilbake, ifølge NRK. Ytterligere fire måtte tas av flyet fordi de lagde uro, og disse skulle etter planen til Accra, forteller en talsmann for departementet. Bare én av de 37 som var med skipet fra den tyske humanitære organisasjonen, som ville gi båtflyktninger hjelp, får dermed bli værende i Italia. Det er fordi han har samarbeidet og ikke loyet om sin opprinnelse, sier talsmannen. Det er imidlertid ikke klart om han vil få permanent opphold. Skipet Cap Anamur reddet flyktningene etter et forlis 20. juni. Den 12. juli fikk skipet legge i havn, etter først å ha blitt nektet adgang i en annen italiensk havn. – Det ble først hevdet at flyktningene var fra Sudan. Men i en detaljert politietforskning har vist at 31 av flyktningene kom fra Ghana og seks fra Nigeria, ifølge innenriksminister Giuseppe Pisanu.

• Ny europeisk asylpolitikk 1. mai ble EU utvidet til 25 land, dette skriver Dagbladet. 1. mai ble også den nye europeiske asylpolitikken etablert, og det betyr at EU tar kontrollen i europeisk sammenheng og blir dermed en enda sterkere premissleverandør også i den globale flyktningpolitikk. EUs nye asylpolitikk har berørt Norge. Norge er berørt gjennom det formaliserte «schengen-samarbeidet» om blant annet yttergrensekontroll og «Dublin-samarbeidet», som bestemmer hvilke land som er ansvarlige for en asylsøknad. Indirekte konsekvens for Norge viser seg gjennom politisk frykt for at Norge skal tiltrekke seg asylsøkere hvis norske regler og praksis gjør Norge mer interessant enn EU-landene. Kommunalminister Erna Solberg kommuniserer ofte betydningen av at dette ikke burde skje. EUs nye rammeverk gir muligheter for en konstruktiv asylpolitisk utvikling. Men fordi trenden i Europa går i restriktiv retning gir det en grunn til bekymring om at Norge også kan bli et land med minimumsløsninger i flyktningbeskyttelse.

Barneombud for asylsøkerbarn

I vår ble Reidar Hjermand utnevnt til nytt barneombud. En av hans hjertesaker har i mange år vært enslige mindreårige asylsøkere.

Av **STIAN BRVDE ERICHSEN**
OG **MAJKEN AUNE OLSEN**

Siden studietiden har han vært engasjert i arbeid med barn og unge med krigsopplevelser i tillegg til øvrig virke som psykolog innen psykiatrien og i barnevernet. Som Barneombud har han allerede markert seg i denne saken, og AN tok en prat med det nye ombudet om dette og andre aktuelle saker.

Samme rettigheter, ulik behandling

Enslige mindreårige asylsøkere har de samme rettigheter som andre barn i Norge. De forskjellsbehandles likevel, og Barneombudet har ment at samtlige enslige mindreårige asylsøkere bør være i barnevernets saksarkiv, og at deres omsorgsbaser, som fosterhjem, institusjon, asylmottak osv, skal kvalitetssikres av barneverntjenesten. – Hvis man tar utgangspunkt i at alle barn har rett på å behandles på lik linje, er lovgivningen og barnas rettigheter i Norge i dag ganske bra, sier barneombudet. – Pasientrettighetsloven skal sikre dem psykisk og somatisk helse, og Barnevernloven skal sikre alle barn, inkludert mindreårige asylsøkere, forsvarlig omsorg.

Men dette er ikke i seg selv nok, Hjermand fortsetter. – Problemet er at de forskjellsbehandles, noe jeg som Barneombud mener er i strid med Barnekonvensjonens artikkel 2. De får ikke den samme oppfølgingen av barneverntjenesten som de burde. Det ser også ut til at de blir forskjellsbehandlet innen psykisk helsevern for barn og unge, sier Reidar Hjermand. – Dessuten får de for liten anledning til å uttrykke seg på det språket de behersker best, ettersom tilgangen på kvalifiserte tolker er for dårlig. Min generelle holdning er at barn

og ungdom skal behandles likt over hele linjen uavhengig av etnisk, språklig sosial eller nasjonal tilhørighet.

Nedprioriterte i psykiatrien

Barne- og ungdomspsykiatri er et nedprioritert felt i Norge i dag, med lange ventelister og få tilbud. Vi lurer på om Reidar Hjermand har sett tilfeller hvor asylsøkende barn med behov for psykiatrisk oppfølging har blitt nedprioritert?

– Jeg har i min rolle som psykolog i psykisk helsevern for barn og unge sett at det er lett å nedprioritere behandling av asylsøkere når tilstrømmingen av pasienter generelt er meget stor, og prioriteringer må foretas. Det er også svært få henvisninger av denne gruppen mindreårige noen steder, noe som kanskje skyldes at potensielle henvisere, som allmennleger og barneverntjenesten, har mistet troen på at det går an å få pasienter innenfor veggene i behandlingssystemet.

Barneombudet påpeker at psykiatrien også er samfunnsøkonomisk viktig. – For dårlig psykologisk og sosial oppfølging av mindreårige asylsøkere fører med sikkerhet til lavere livskvalitet for mange av disse menneskene. Samfunnsøkonomisk vet vi at vi har ekstremt mye å vinne på integrering og rehabilitering av unge mennesker i vanskeligheter, inkludert mindreårige asylsøkere. For dårlig oppfølging gir etniske klasseskiller i samfunnet, og bidrar til gjengdanning, sosial utglidning og generelt dårligere helse.

Kan hindre integrering

– I sin ytterste konsekvens kan en anta at det fører til rasisme og

Det nye barneombudet – for alle barn

Foto: Erik Norrud

intoleranse fordi vi produserer en gruppe mennesker fra etniske minoriteter som er overrepresentert i statistikker over belastede liv, uttaler Hjermand. Tiltak som burde settes i gang for å hindre denne typen ekskludering og diskriminering er i følge Barneombudet mange

– Henvisere og helsetjenesten må gjennomgå henvisnings- og avvisningsrutinene, og de voksne som befinner seg rundt barna må trenes i å identifisere symptomer som kan behandles i den psykiske helsevern tjenesten, sier Hjermand.

Han fortsetter med viktigheten av oppfølging av rettigheter. – Ivaretagelse av rettigheter er grunnleg-

gende for følelsen av å tilhøre et samfunn, og det er viktig for at et barn eller en ungdom skal føle seg fullverdig og som et helt menneske, mener Barneombudet. – Uten en grunnleggende ivaretagelse av disse rettighetene vil barn lett kunne få problemer med å tilpasse seg et samfunn hvor de ikke blir tatt hånd om på en måte som svarer til barnekonvensjonens retningslinjer og barns rettigheter, sier han.

Håper på en bedre framtid

Fremover håper Barneombudet på et mer inkluderende samfunn og på mer anerkjennelse fra politikerne. – Jeg håper at vi skal få et samfunn der mennesker fra hele verden blir bedre inkludert, sier Hjermand. – Det innebærer at mannen og dama i gata må anerkjenne sin egne menneskelige kompetanse slik at hun eller han faktisk forstår hvilken stor betydning det kan ha for et menneske å være i kontakt med vanlige mennesker, og ikke bare representanter for det offisielle Norge. Når det gjelder barna er det også viktig at politikerne etter hvert anerkjenner alle barn på samme måte, uten diskriminering og uten innvandringspolitiske hensyn, fortsetter han.

Vi spør til slutt om Hjermand har en melding til AntirasisteNs over 20 000 lesere.

– Jeg vil gjerne hilse alle som jobber for og med mennesker i det fargerike Norge. Vi er mange, og bør bli enda flere, sier han. Han fortsetter; Mennesker som kommer fra andre verdensdeler til Norge er en ressurs vi ikke må skule bort. De er vår tids misjonærer, som bringer med seg visdom og medmenneskelig kunnskap som er i ferd med å forvitne i dagens Norge.

AntirasisteN ønsker Barneombudet lykke til med sine kommende år i barnas tjeneste, og håper å få høre mer fra ham i tiden fremover!

Mottak for flyktningebarn ikke et problem

Mottak for enslige mindreårige flyktninger har vært en mye omdiskutert løsning den siste tiden. Vi lurer på hva Barneombudets stilling til dette er. – Mottak for enslige mindreårige flyktninger er i seg selv ikke et problem, sier han. Problemet oppstår når disse mottakene har for lav omsorgsmessig og barnefaglig standard. Tilsynet med disse mottakene bør føres av samme instans som fører tilsyn med barneverninstitusjoner generelt, mener Barneombudet. – Tilsynet med disse mottakene bør føres av samme instans som fører tilsyn med barneverninstitusjoner generelt, mener Hjermand.

Asylborn får ny behandling

I Noreg bur det i dag eit sekstitalls born som har venta i meir enn tre år på å få avgjort asylsøknadane sine.

Av **INGRID DAVIDSEN**

Halvparten av barna bur på Vestlandsheimen. Fleire sterke interessørslør har pressa på for å sikre barna varig opphald. Blant dei er landets biskopar og bystyret i Bergen. 27. mai i år gjekk Stortinget dei endeleg i møte. Kommunalkomiteen har samrøysta at alle asylsøkande born som har budd i Noreg i meir enn tre år skal ha rett

til å få søknadane sine behandla på nytt. Komiteen går ut ifrå ein sjenerøs vurdering av situasjonen til borna og at det skal bli titt hensyn til FN sin barnekonvensjon ved behandling av søknadane. Alle søknadane blir behandla einskild av UDI, men det er intensjonen til Stortinget at borna skal vere sikra opphald i Noreg.

Ikkje generell amnesti

Opprinnelig var det SV og Senterpartiet som tok opp situasjonen til asylborna i Stortinget. Dei to partiane foreslo at alle asylborn som har budd i Noreg i meir enn tre år automatisk skulle få opphald i landet. Stortinget har ikkje gitt borna generell amnesti, men dette er likevel ein stor siger for borna og deira støttespelere som har stått på og kjempa for rettighetene til borna.

Besøk våre kontorer

Oslø

• Brugata 14, inngang ved 7-11 • Tel 23 00 29 00 • au@sos-rasisme.no

Haugesund

• Sorhauggata 176, inngang Skjoldaveien • Tel 52 71 21 75 • ou@sos-rasisme.no

Trondheim

• Munkegata 66E, Ravnkloa • Tel 73 53 07 27 • trondelag@sos-rasisme.no

I tillegg har flere av lokallagene våre egne kontorer. Ta kontakt for mer info!

• **Mediene bidrar til fremmedfrykt** Islamsk råd forviler over at muslimer så ofte omtales med negativt forleg i mediene, melder Bergens Tidene. Nestleder Imran Mushtaq mener dette bidrar til økt fremmedfrykt. – Oppslagene skaper et fiendebilde. De som ikke til daglig har kontakt med muslimer og andre minoriteter får ingen motforestillinger til den negative omtalen, og da kan redselen ta overhand, sier Mushtaq til Vårt Land. Han er oppgitt over mediene jag etter skandaler. – Ofte opplever vi at journalistene har gjort seg opp en mening om hva de vil høre for de tar kontakt med oss. Så ringer de rundt helt til de treffer en person som for eksempel er positiv til å bruke vold. At flertallet synes dette er forkastelig, blir fullstendig neglisjert, sier han.

• **Stor ledighet blant somaliere** I Norge står hver fjerde somalier uten jobb, melder utrop.no. Skien kommune, som har en stor andel somaliske flyktninger, søker om penger for å hjelpe denne befolkningsgruppen inn på arbeidsmarkedet. Arbeidsledigheten i befolkningen er til sammenlikning totalt mellom fire og fem prosent. – Dess større språklige og kulturelle barrierer, jo vanskeligere er det å få seg jobb, sier fylkesarbeidssjef i Telemark Terje Tonnessen. Ifølge seniorforsker Ada Engebriksen ved NOVA (Norsk institutt for oppvekst, velferd og aldring) er to av de viktigste grunnene til den skyhøye arbeidsledigheten blant somaliere at skolesystemet i det krigsherjede Somalia er svært dårlig utbygd, og at flesteparten av somaliene i Norge ikke har vært her i mer enn fem år.

• **Dømt for nazi-løgn** I juli gikk Marie Leblanc til politiet og fortalte om hvordan en arabisk eller afrikansk guttegjeng hadde angaket henne for å være jøde, skriver Nettavisen. De skulle ha klippet av henne håret, truet henne med kniv og malt hakekors på magen hennes. Så dattet de til vognen der babyen hennes på 13 måneder lå så den veltet, fortalte hun. Historien havnet på avisforsider av over hele verden og fremkalte fordømmelser fra politikere både i Frankrike og utlandet. Kvinnen innrømmet to uker senere at historien fra ende til annen var løgn. Da hun senere ble spurt om hvorfor hun hadde valgt å si at det var innvandrere som var gjerningsmennene, svarte hun: – Det er jo alltid de som får skylden på TV.

SOS Rasisme lover Hagen motstand!

Hagens uttalelser har fått en hel nasjon til å reagere, skriver SOS rasismes nettsider. De som trodde at Frp hadde luket vekk de verste verstingene fikk seg en liten vekker da Siv Jensen koblet innvandrere og kriminalitet tidligere i år. Frp var såvisst ikke kvitt verstingene. Men nå går Carl I Hagen både Siv Jensen og de ekskluderte verstingene en høy gang. – Dette er grotesk! Når Frp spiller på frykt og rører opp under rasismen på denne måten, ber de om å få en kampanje fra SOS Rasisme rettet mot seg. Dette sier Trond Thorbjørnsen, leder i SOS Rasisme i Norge. – Vi lover Frp motstand. Lokallagene våre og våre 20.000 medlemmer skal skoleses til å avsløre Frps skitne løgner.

Asylbarn rammes av norsk raseskille

Enslige mindreårige asylsøkere får dårligere tilbud enn norske foreldreløse barn, melder Vårt Land. Barn som kommer alene til Norge og søker asyl regnes først og fremst som asylsøkere og dernest som barn, mener PRESS. Redd Barnas Ungdomsorganisasjon viser til at norske barn gjennom lovverket, er sikret langt tettere oppfølging og mener asylsøkerbarna burde behandles på samme måte. – Det ville ha gitt dem større rettssikkerhet, bedre oppfølging, bedre helsevern – et bedre liv, rett og slett. Forskjellene er helt vanvittige, og jeg har ingen problemer med å kalle dette raseskillepolitikk, sier leder av PRESS, Bjarne Kristoffersen, til NTB. Han mener regjeringen feier problemene under teppet, selv om han medgir at et rundskriv fra barne- og familierminister Laila Dåvøy (KrF) tirsdag tross alt bidrar til bedring. – Det er positivt at de forsøker å få ned saksbehandlingstiden og bra at de fastslår at barnevernet har et ansvar.

Ingen flerkulturelle meddommere

Det finnes ikke en eneste med flerkulturell bakgrunn blant 382 meddommere i Trondenes tingrett. Det norske meddommersystemet er bygd opp rundt et ideal om at tiltalte i norske rettsaler skal dommes av likemenn. Utvalget av meddommere skal ellers gi et representativt bilde av befolkningen. Antall innvandrede meddommere som er utnevnt av kommunestyret i Harstad går raskt å telle: Det finnes ingen. Ifølge tall fra Dagbladet er bare 277 av Norges 19.975 meddommere en annen etnisk bakgrunn enn norsk. Det vil si en andel på 1,4 prosent. Borgarting lagmannsrett har med 212 legdommere med annen etnisk bakgrunn den beste representativiteten. Skrinest er det i Nord-Norge hvor bare sju av nær 1700 legdommere har minoritetsnavn.

Straffes for gratisjobb

Asylsøker Ezkel Ketawon fikk noen dager til å gå med gratisarbeid i forrige uke, skriver Lofotposten. Nå tar UDI pengestøtten fra han inntil han kan bevise at han ikke fikk svart lønn for jobben. – Nei, jeg har ikke tjent en eneste krone. Jeg ville bare ha noe å ta meg til mens jeg går her og venter, sier Ezkel Beluw Ketawon fra Etiopia. Mannen bor ved Svølver asylmottak og venter på svar på sin søknad om asyl i Norge. Ketawon har bakgrunn som konstruksjonsarbeider, men kan ikke påta seg noen ordinær jobb i Norge uten statlig tillatelse. For å få dagene til å gå valgte han allikevel å bistå noen kamerater som jobber som bygningsarbeidere ved Solheim barnehage. Utlendingsdirektoratet (UDI) føler seg ikke sikker på at Ketawon har jobbet gratis, og for de gir han den pengestøtten han har krav på vil de ha bevis.

Hagens sommerflørt

Foto: Siri Kinge Ovstein

Det er liten tvil om at Carl I. Hagens tale på menigheten Levende Ords Sommerfestival 14. juli har preget nyhetsbildet i sommer. I 30 minutter flørtet formannen i FrP med potensielle velgere i kristenland. Mange, til og med Erna Solberg, syntes han gikk for langt.

Av ATLE HOFSTAD

Hagen og flere politikere var invitert til en israelmarkering. Talen tok utgangspunkt i Midtøstenkonflikten. Det utviklet seg til et åpent angrep på islam. – Vi kristne er veldig opptatt av barn. La de små barna komme til meg, sa Jesus. Jeg kan ikke skjønne at Muhammed har sagt det samme. I tilfelle måtte det ha vært; La de små barn komme til meg slik at jeg kan utnytte dem i min kamp for å islamisere verden.

Hagen ble møtt med jubel fra salen. Mulig ruset på den mottakelsen han fikk for sitt utfall mot islam, fortsatte partiformannen sitt angrep: – Hvis Israel taper den siste krig mot de muslimske slandene i Midtøsten, vil Europa også stå i fare for å bukke under for islam.

Han gikk videre til å påstå at muslimene hadde en langsiktig plan om å islamisere verden, på lik linje med Hitlers nazifisering.

Avstand fra uttalelser

Etter at disse uttalelsene ble kjent for almenheten lot ikke reaksjonene vente på seg. SOS Rasisme gikk raskt ut med et svar på Hagens tale – Dette er grotesk. Når Frp spiller på frykt og rører opp under rasismen på denne måten, ber de om å få en kampanje fra SOS Rasisme rettet mot seg, varslet Trond Thorbjørnsen, leder i SOS Rasisme i Norge. – Vi lover FrP motstand. Lokallagene våre og våre 20.000 medlemmer

den største utfordring og fare her i landet. Videre ønsket han alle velkomne i kampen mot islamisering av Norge.

I Kristiansand Frp gikk de så langt som å foreslå et forbud mot islam i Norge. – Det er på høy tid Norge og Europa gjør ideologien islam, og utøvelsen av denne, forbudt og straffbar på lik linje med nazismen, sa Karina Udnes som er nestlederen i FrPs bystyregruppe i Kristiansand. Bakgrunnen for utspillet var et forslag om å bygge en moské i byen.

Tanken bak

Var det et uheldig utfall fra partiformann Hagen eller var dette kalkulert?

Det er liten tvil om at en populist som Hagen vet hvordan å forføre massene. Liten tvil er det heller ikke om at ordene hans falt i smak hos menigheten Levende Ord og andre med kronisk fremmedfrykt. Likevel har han, med sine utsagn, gjort det vanskelig for partiet når det gjelder et eventuelt regjeringssamarbeid med KrF og Høyre.

Hagen hetset islam i en tale i Lorenskog under forrige valgkamp. Foto: Ola Melbye Pettersen

Brødre i Ånden

Selv om mange synes Hagens uttalelser i menigheten var et grovt overtramp var det andre som delte hans, mildt sagt, skepsis til islam. Vidar Kleppe, som ble ekskludert fra FrP p.g.a. manglende seriøsitet, ønsket Carl I. Hagen velkommen etter. Han sa seg hjertens enig i at islam var

FrP-sitater – et lite utvalg:

1993: Jan Simonsen, Frps landsmøte:
«Vi kan ikke akseptere at en hvilken som helst afrikaner får et sugerør ned i vår egen statskasse.»

30.09.96: Øystein Hedstrøm, Aftenposten:
«De fjernkulturelle kan danne sitt eget parti og overta regjeringmakten i landet når det om 100 år er over én million fjernkulturelle i Norge.»

04.09.97: Carl I. Hagen, Dagsavisen:
«Et samfunn uten etniske minoriteter er et samfunn i harmoni.»

27.06.99: Øystein Hedstrøm, Dagsavisen:
«Der kristne og muslimer, jøder og arabere og andre forskjellige kulturer lever sammen, preges tilværelsen av drap, narkotika og annen type kriminalitet.»

31.1.03: Per Sandberg, TV2:
«Forskjellige raser, religioner og kulturer må ikke blandes hvis vi skal ha et harmonisk samfunn i Norge.»

25.6.03: Per Sandberg i pressemelding
«Denne regjeringen og Bondevik er sammen med Stoltenberg, Halvorsen og Pedersen, indirekte ansvarlig for hvert drap og hver kriminell handling asylsøkere og andre med fremmedkulturell bakgrunn måtte stå bak.»

08.08.03: Kenneth Rasmussen, leserbrev til Bergensavisen:
«Frp kan og vil ikke samarbeide med partier som aksepterer kriminelle gjenger og enkeltindivider fra Afrika og ellers andre synlige innvandrere.»
Han utdyper deretter til VG:
«Med synlige innvandrere mener jeg altså... Det har ingenting med afrikanere å gjøre, men jeg har ennå ikke sett en hvit afrikaner.»

Les mer på www.sos-rasisme.no/stoppfrp

Carl I Hagen.

Frp viser seg villige til å spille på intoleranse, fremmedfrykt for å vinne velgere. Det er også helt klart at han ikke er noen stor utenrikspolitisk tenker, som Thorbjørn Jagland sa. Ambassadører fra Pakistan, Indonesia, Egypt og Marokko reagerte kraftig på Hagens uttalelser. Disse representerte over en halv milliard mennesker.

Desperat?

Min spådom er at Carl I. Hagen kommer til å investere tungt i fordømmer og uvitenhet.

Dette er muligens utspillet fra en desperat mann, en mann som ønsker å sitte i regjering, men som ingen vil samarbeide med. En mann som er villig til å henge ut islam for å gjøre seg til lags med kristenfundamentalister. En mann som mener at: – Et samfunn uten

• Politianmeldt for homohets Steinar Bastesen mener at homofile ikke bør få adoptere barn, og stortingsrepresentanten ble i dag anmeldt for rasisme, skriver Avisa Nordland. I avisen mente Kystparti-lederen at homoadoptasjon fort kan utvikle seg til ondskap satt i system. Bård Nylund fra Aps homonetverk reagerer blant annet til formuleringen: «Voksne mennesker kan for min del leve som de vil, bare de ikke skader andre. Noe helt annet er at de skal få tilgang til barn for å utvide sitt kontaktbehov». – Jeg føler at Bastesen rett og slett mistenker homser og lesber for å være pedofile, sier Bård Nylund. Han viser til at det i dag er 20.000 barn i Norge som lever med lesbiske eller homofile foreldre. All forskning viser at disse barna ikke lider noe overlast, men heller blir mer tolerante. De har heller ikke større sjanse for å bli homofile eller lesbiske.

• Flyktninger skylder millioner

I Norge kan flyktninger få støtte til å reise til hjemlandet, sier NRK. Dersom flyktningene returnerer til Norge, skal pengene tilbakebetales. Staten har betalt ut støtte til hjemsending til nærmere 10.000 flyktninger. Flere av disse har gått opp, og returnert til Norge. De skylder til sammen staten 27 millioner kroner. Nå vurderer regjeringen å endre praksisen, slik at flyktningene ikke kan få vende tilbake etter å ha fått støtte til å reise hjem.

• Vil ha egen godkjenning for barnemottak

Asylmottak som skal huse enslige barn, bør godkjennes på lik linje med barnevernsinstitusjoner for norske barn, mener Advokatforeningen. Det vil være diskriminering av asylsøkerbarna hvis vi gjør noe annet, sier Rikke Lassen i Advokatforeningen til utrop.no. Hun leder foreningens prosjekt, et løft for asylsøkende barn, som søker å avklare statens plikter overfor disse barna. Barne- og familie-minister Laila Dävøy (Kf) har i et rundskriv til alle landets kommuner, fylkesmenn og asylmottak nylig understreket barnevernets ansvar for enslige asylsøkerbarn.

• Sommer betyr sol, ferie og festivaler over hele landet – og over 6500 nye medlemmer i SOS Rasisme!
• Fram mot sommeren ble det jobbet systematisk for å organisere stands på flere av de største norske festivalene. SOS Rasisme hadde stands på TT-festivalen i Haugesund, Skjærgårdsgospel i Risør, Quartfestivalen i Kristiansand, Molde Jazz og Storåsfestivalen.

TT-festivalen

• TT-festivalen i Haugesund blir arrangert i slutten av juni, hvert fjerde år. SOS Rasisme fikk vervet mange nye medlemmer under arrangementet i byen i år.

Skjærgårdsgospel

• Fem antirasister fra Haugesund og Risør tok turen til Skjærgårdsgospel denne sommeren for å verve medlemmer. Festivalen varte i en uke, og SOS Rasisme hadde stand fra mandag til fredag. En kjemp flott uke!

Quartfestivalen

• Seks stykker fra SOS Rasisme dro til Quartfestivalen i Kristiansand, og festivalen varte i hele fem dager. Aktivistene var heldige med både vær, musikk og ikke minst vervingen. Resultatet ble 1397 medlemmer. En vellykket festival med et stort resultat!

Storåsfestivalen

• Storåsfestivalen ble arrangert for første gang den siste helga i juli. Fire ververe fra SOS Rasisme var på plass fra Asker, Trondheim og Meråker. Stemningen under hele festivalen var på topp og det ble vervet 201 medlemmer i solskinn! Bookingen av band kunne ingen klage på, det var alt fra Kaiers Orchestra og Gåte til Side Brok og Raviz & DJ Lov.

Molde Jazzfestival

I Molde var det fire aktivister som vervet medlemmer under Molde Jazzfestival. De hadde stand i to dager og fikk vervet rundt 80 medlemmer. Molde SOS Rasisme var fornøyd med både festivalen og vervinga.

Øyafestivalen

AntirasisteN var allerede gått i trykken da Øyafestivalen ble arrangert i Oslo i midten av august. Seks aktivister fra SOS Rasisme stod på stand og vervet medlemmer der.

MARI STINE JOHANSEN

Festivalsommer

Marit og Siri venter på innlog av folk som skal verves på Storås. Foto: Malin Olsbye

Antirasistisk Quartfestival

Under Quartfestivalen dro jeg og fem andre antirasister til Kristiansand for å verve, gå på konserter og for å ha det kult.

Da vi først møttes i Kristiansand, kjente ikke alle hverandre fra før. Vi hoppa over sjenerthet og pinlige tausheter, og begynte rett på vår seks dager lange fest. Alle var innstilt på å bli kjent med de andre, verve medlemmer og ha det morsomt. Jeg tror det tok omtrent fem minutter fra vi møttes til vi var i gang! For en fest det skulle bli.

Oppdraget

De første dagene var det strålende sol og steikhet i Kristiansand. Det var bra for business, og vi verva en hel haug med medlemmer. Selv om vi tok oppdraget på alvor, hadde vi det mye morsomt mens vi holdt på. Når vi ble slitne og sulne gikk vi sammen og spiste mat eller slappet av i skyggen. For å øke motivasjonen skrudde vi

på høy musikk i gågata, dansa og sjarmerte de potensielle nye medlemmene med vårt gode humør og fravær av selvhøytidelighet. Det lønna seg. Selv om været ble dårlig mot slutten av uka, klarte vi å hale i land 1395 nye medlemmer til SOS Rasisme!

Konsertene

Etter verveøkterne var vi som regel ganske slitne, så da gikk vi hjem til vårt deilige lille sørlandshus og tok en blund eller så på film. Med oppladde batterier gikk turen til festivalområdet.

Selv om vi hadde ulik musikksmak, gikk vi sammen på en del konserter, mens andre ganger splittet vi opp. Blant høydepunktene var Black Eyed Peas og Darkness, N.E.R.D, Equizec og Slipknot.

Film

Hvor hen vi gikk hadde vi med oss videokamera. Ingen situasjoner var for ubetydelige for å bli filmet og ingen stunt var for farlige eller handlinger for barnslige til å vi kunne gjøre dem foran kamera. Nå sitter vi igjen med et sinnsykt resultat som er en slags blanding av en hip-hop-video, TV-kjøkken, Jackass og Big Brother. Og som rosinen i pølsa; Are og Odin som danser og synger mens de blir vervet til SOS Rasisme!! Definitivt kult å se på. Og ikke minst, ufattelig morsomt å lage!

Motivasjon

Alle er enige om at antirasistisk Quart var en suksess. I tillegg til nye venner, gode minner og mange nye medlemmer, sitter vi tilbake med masse motivasjon for videre arbeid mot rasisme. Nå gleder vi oss til Lokallagskonferansen som nærmer seg, hvor sirkuset nok en gang skal samles for nye sprell.

INGRID ØSTERHAUG

Engasjerte antirasister på Quartfestivalen. Foto: Rasmus Bøe Sand

To nye kontorer

Trondheim SOS Rasisme og Moss SOS Rasisme har begge fått nye kontorlokaler.

Nye kontorer i Trondheim

Trondheim har fått store, fine lokaler for Ravnkloa og styret er meget fornøyd med sitt nye tilholdssted midt i sentrum. Kontoret er åpent mandag, tirsdag, onsdag og fredag fra kl. 12-16.

– Det er mulighet for alle til å stikke innom på besøk, enten de ønsker å hjelpe til eller trenger hjelp til noe, sier Majken Aune Olsen som er Fylkessekretær i Sør-Trøndelag.

Eget kontor i Moss

Lokallaget i Moss har nå endelig fått sitt eget kontor. Leder i Moss SOS Rasisme, Kaja Nordengen forteller at de er storfornøyd med et fast møtested i sentrum, like ved jernbanestasjonen. Kontoret har foreløpig ingen faste åpningstider, men det vil bli fastsatt etter hvert.

AntirasisteN gratulerer Trondheim og Moss, og vil fortsette å rapportere om nye kontorer rundt om i landet.

verv en venn

ta kontakt med et av kontorene for å få tilsendt verveskjema!

Lokallagsrunden

gi oss tips@sos-rasisme.no

Frosta, Inderøy og Meråker:

Det vil i løpet av kort tid bli startet opp to nye lokallag i Nord-Trøndelag. Frosta SOS Rasisme skal ha møte og velge styre. Inderøy venter også på å få startet opp og med dette blir det til sammen tre lokallag i Nord-Trøndelag. Meråker SOS Rasisme har fått ny leder.

Stavanger:

Stavanger SOS Rasisme hadde en demonstrasjon i mai, etter at en kvinne fra Etiopia fikk avslag på sin søknad om oppholdstil-

latelse i Norge. Lokallaget samlet samtidig inn penger for å hjelpe kvinnen. De har også hatt en underskriftskampanje, og prøver å få gjort noe med saken.

Stavanger har planer om å få til et idrettsarrangement i samarbeid med kommunen, kanskje allerede i oktober.

Risør:

Risør SOS Rasisme arrangerte for første gang 17. mai for alle – fest, der det var rundt 150 deltakere som selv sto for mat og musikkunderholdning. Formålet var å

skape bedre forståelse for andre kulturer, og vise at 17.mai er en dag for alle. Lokallaget arrangerte festen sammen med Gjerstad SOS Rasisme, Flyktningekontoret og voksenopplæringen i Risør.

Notodden:

I Notodden har de i den siste tiden hovedsakelig engasjert seg i å hjelpe enkeltpersoner i vanskelige situasjoner. De har blant annet hjulpet personer med å informere om hvilke rettigheter de har og hvordan norsk lov fungerer. Lokallaget har tatt med grupper fra asylmottaket ut i nærmiljøet for at de skal få muligheten til å lære seg bedre norsk, samtidig som de lærer om det norske samfunnet. Dette har også ført til at noen av flyktningene har fått seg jobb. Notodden SOS Rasisme har i løpet av sommeren hatt en vervestand.

Moss:

Moss SOS Rasisme har startet opp et samarbeid med Vårli asylmottak, som er et mottak for foreldreløse barn. Den 23. juni tok de med seg beboerne til Tusenfryd og turen var meget vellykket. De prøver å få til aktiviteter for barna 2-3 ganger i måneden. Lokallaget har fått til en avtale om gratis leie av lokale til Krystallnatta, og de har hittil arbeidet 180 av 240 dugnadstimer for å få dette gjennomført.

Alfaz (Spania):

Lokallaget i Spania holdt appeller og vervet medlemmer på 17.mai. De hadde stand en uke før skoleslutt, der de også fikk vervet medlemmer. De starter opp igjen med aktiviteten etter sommerferien, med ny leder.

• **Vil sette asylsøker på gata** For første gang i historien vil staten sette en asylsøker på gata, forteller NRK. 23 år gamle Opse Dihnsa Sasiga som bor på asylmottaket i Svolveær, har blitt saksøkt av Regjeringsadvokaten. NOAS mener kvinnen kan bli drept eller satt i fengsel hvis hun reiser hjem til Etiopia. «Dette å skulle forsøke å sulte henne ut av landet, vil fungere som et nytt overgrep mot henne», sier fungerende generalsekretær, Rune Steen. Sasiga sier hun ikke har mulighet til å dra til hjemlandet. Hun ble forfulgt og mishandlet på det groveste før hun kom til Norge, og hun tror hun kan bli drept hvis hun må reise tilbake til Etiopia. Myndighetene kan ikke sende henne ut av landet med tvang fordi hun ikke har identifikasjonspapirer, men samtidig har hun ikke rett til kost og losji på asylmottak fordi hun har fått avslag på søknaden om oppholdstillatelse. Sasiga er den første av 46 asylsøkere som nå blir saksøkt av staten. Det er over 300 asylsøkere som er i samme situasjon som etloperen, og de risikerer nå å bli behandlet på samme måte.

• **Raskere asylbehandling av barn** Enslige barn som søker asyl i Norge, må få søknaden sin langt raskere behandlet, melder NRK P4. Det krever barne- og familieminister Laila Dävøy. Dagsavisen melder at det i går ble sendt ut et rundskriv til alle landets kommuner og bydeler, hvor det understrekes at UDI skal ha gjort alle slike søknader innen sju til tolv uker. I vår var gjennomsnittlig saksbehandlingstid av slike asylsøknader mellom 32 og 42 uker.

• **Tar imot færre flyktninger** Den norske kvoten var i.o.m. 1997 på 1000 plasser, sier Vårt Land. Mens den fra 1998-2002 har vært på 1500 plasser, har den fra 2003 vært på 750 plasser. Plasser overført fra 2002 gjorde at Norge innvilget opphold for 1145 overføringsflyktninger i 2003. Til tross for at Norge er verdens beste land å bo i er antallet halvert. Norge har både råd og mulighet til å ta imot flere flyktninger, sier kompetanse- og utviklingsjef i Flyktingerådet, Oddhild Günther. –Vi kan ikke tomme alle konflikttfylte land for mennesker og få dem hit. Og jeg ser ingen sammenheng med at vi burde tatt imot flere fordi vi lever i verdens beste land, sier Per Sandberg (Frp). Også tallet på asylsøkere har gått kraftig ned fra i fjor til i år.

«Et liv i avhengighet: «Tilværelsen for internt fordrevne flyktninger står og faller på at lastebilene med rasjoner kommer som de skal.»

«Utmattelse: En internt fordrevet flyktning i Colombia, besvimt av utmattelse»

«Det første møtet: En ni år gammel gutt ser for første gang sitt egentlige hjemland på turen fra Peshawar til Kabul.»

Lukten av savn

I juli stilte fotografen Rune Eraker ut sine bilder i Oslo Rådhusgalleri under tittelen «Lukten av savn», en utstilling om verdens flyktninger. Totalt 70 dokumentar fotografier ble stilt ut for å vise grunner til at folk flykter. Utstillingen gikk bak de store konfliktene, og viste historiene om enkeltmenneskene, både overgripere og ofre.

Flyktingerådet var medarrangør, og NORAD støttet utstillingen som ble åpnet på verdens flyktingdag av HKH Kronprinsesse Mette Marit.

Vår fotograf Siri Kinge Ovstein var imponert over utstillingen:

– Eraker har klart å vise hvordan virkeligheten er for mange mennesker, uten sensur. Det var en spennende utstilling med 70 store bilder, stort sett svart/hvitt og sepiafarget. Alle som ikke fikk med seg denne utstillingen gikk glipp av en utstilling fylt med både følelser, og god teknisk utførelse.

• Utstillingen av Rune Eraker, der bildene på denne siden er fra ble vist i Oslo rådhusgalleri i juli

«Generasjoner på flukt: Bestefar, far og sønn; internt fordrevne flyktninger i Kandahar-ørkenen.»

Jeg, en nordmann?

Jeg vokste opp i en middels stor by med mine foreldre og mine to søsken. Jeg gikk på en skole som hadde få elever med flerkulturell bakgrunn, og jeg kan ikke huske at jeg ble mobbet på grunn av min bakgrunn eller holdt utenfor på noen som helst måte. Jeg var alltid «en i gjengen».

Da mine foreldre ble skilt var jeg 16 år og flyttet sammen med min mor. Jeg hadde en ungdomstid med festing, gutter, sminke, utenlandsturer og annen moro. Dette er noe jeg aldri hadde muligheten til hvis jeg hadde bodd hos min far. Han er muslim og har vokst opp med en kultur der festing, omgang med det motsatte kjønn, gå ut på byen, kle seg utfordrene – som var en stor del av min ungdomstid – ikke blir sett på som normalt. Det var nettopp dette med frihet som var årsaken til at min mor skilte seg. Min mor ville at vi barna skulle ha frihet og mulighet til å velge hvordan vi skulle leve livet. Min far var ganske streng, men slo oss aldri. Min mor var fars ytterpunkt, og tillot oss å gjøre nesten all og jeg husker at jeg savnet at hun satte klare grenser for meg.

De aller fleste av mine venner er norske. Jeg har hatt en norsk oppdragelse med norske verdier og holdninger. Jeg er stolt av å være født i Norge og jeg får ofte klump i halsen når jeg hører «Ja, vi elsker dette landet...». Jeg definerer meg selv som en kristen og er aktiv i troslivet. Men utad er det ikke alle som aksepterer dette og noen ser på meg som en av de flerkulturelle menneskene som har innvandret hit til Norge. Når noen spør meg hvor jeg er fra vet jeg aldri hva de mener. Jeg har dialekt, så det hender det er det de spør etter. Eller så lurer de på hvilket land jeg opprinnelig er fra. Jeg synes dette er litt slitsomt men jeg har et eksotisk utseende som ikke er typisk etnisk norsk, så jeg har lært meg å leve med dette.

Når man i nyhetene hører om drap, ran eller terrorangrep og der de refererer til personen er en mann av utenlandsk opprinnelse eller ting som går på muslimers kvinnesyn og tvangsekteskap, blir jeg ofte oppgitt og lei meg. For det første er dette bildet som media av og til fremstiller tydeligere med på å bekrefte noens fremmedfrykt og rasisme. For det andre så angår dette meg og mine søsken fordi vi har et utseende som ikke er typisk etnisk norsk. Jeg husker spesielt ett tilfelle etter terrorangrepet den 11. september der en gutt ropte «jævla svarting» til meg. Jeg husker at jeg fikk sjokk og tenkte at for noen er jeg faktisk «en av dem».

For enkelte vil jeg ved første øyeblikk bli kategorisert og satt i bås som en innvandrer, mens for andre vil jeg bli sett på som en hvilken som helst nordmann. Av og til kan det selv for meg være vanskelig å vite helt hvor jeg hører hjemme. Men jeg tror det uansett er viktig å vite hvem man er og hva man står for. Jeg og min søster identifiserer oss med den norske kulturen og dens verdier og holdninger. Mens min bror identifiserer seg mer med den muslimske kulturen selv om han ikke «adopterer» alle synspunktene og han har fortsatt noen av de norske verdiene og holdningene. Jeg synes det er rart at vi som har relativt lik oppvekst føler ulik tilhørighet til to ulike kulturer. Kan-skje er det fordi han er gutt og identifiserer seg med min far og at han blir mer akseptert blant muslimer. Han opplever også mer fordommer og rasisme enn oss, og dette kan også være en grunn.

Jeg ser både det positive og det negative ved det å ha en bakgrunn som meg, og jeg tror jeg kan se ting fra både den kristne og muslimske siden uten helt å «ta part». Både den norske og pakistanske kulturen har begge sine positive og negative sider og jeg føler at jeg vil bruke denne kunnskapen jeg har på en god og positiv måte.

SEKINA HELEN FINNE

Spar med hjertet
www.bancofonds.no

For mer informasjon kontakt oss på tlf. 800 34 035 eller www.bancofonds.no

BANCO ♥
FONDSFORVALTNING

i samarbeid med SOS Rasisme

Historien har vist at sparing i aksjefond over tid har vært mer lønnsomt enn vanlig banksparing. Du må regne med at fortjenesten varierer og at historisk avkastning ikke er noen garanti for fremtidig fortjeneste. Ønsker du mer informasjon? Ring 800 34 035, eller spar via www.bancofonds.no

• Sender nordmenn ut av landet En forskrift som skal forhindre tvangsekteskap forhindrer norske statsborgere å bo sammen med sine ektefeller. Studenten Helge Finne traff Lih Chyun i Hong Kong og giftet seg med henne. Hun får ikke oppholdstillatelse fordi han er student å må forlate landet. Det var i en ferie i Hongkong i 2001 at Helge forelsket seg i Lih fra Singapore og senere reiste parets til Norge og giftet seg. Så søkte hun oppholdstillatelse, men som student tjener Helge Finne lite – kravet er kr 167.500 i året for å være selvforsørgende. – De har slegget meg direkte ned, de har kastet oss ut av mitt eget land. Det er jo det de i realiteten gjør når de kaster ut kona mi. Da blir selvfølgelig jeg med, sier Finne til TV 2. UDI vil ikke omgå regelen for ekteparet.

• Vil gi amnesti til ureturnerbare Venstres nestleder, Olaf Thommessen, sier til NRK at amnesti bør vurderes for personer som har bodd i Norge i årevis etter avslag på asylsøknaden. Ifølge Politiets utlendingsenhet er det over 400 slike saker. De har ikke lenger lovlig opphold i Norge, men myndighetene klarer ikke å få sendt dem ut. Noen asylsøkere er redd for å reise tilbake til hjemlandet. Noen er fra land som ikke vil ta dem tilbake mens andre nekter å bidra til å skaffe nødvendige dokumenter. Venstre ønsker allerede i dag amnesti for barn som har sidd i asylmottak i mer enn tre år.

• Vil tillate avlytting Justisminister Odd Einar Dørum er innstilt på å tillate at politiet tar i bruk telefonavlytting i jakten på menneskesmuglere, skriver utrop.no. – Jeg er innstilt på å tillate bruk av denne etterforskningsmetoden mot bakmennene i slike saker, sier Dørum til Aftenposten. Justisministeren vil også drøfte med politidirektøren og Riksadvokaten hva som bør gjøres for å straffe flere menneskesmuglere. Statistikken fra de siste årene viser at nesten halvparten av disse sakene blir henlagt og at gjerningsmennene når de blir dømt slipper med liten straff. Allerede for to år siden ba politiet om tillatelse til å drive telefonavlytting av menneskesmuglere. Utspillet førte ikke frem. Nå går det mot en lovendring som åpner for bruk av tiltaket. For bare noen dager siden sendte Riksadvokaten et brev til Justisdepartementet med forslag om å åpne for telefonavlytting. Dørum sier at bruk av telefonavlytting i slike saker har bred støtte i Stortinget.

portrettet

Rasmus Bøe Sand

- 15 år
- leder i Risør SOS Rasisme.

1. Hva gjør du om dagen?

Til høsten begynner jeg på videregående på allmenfaglig linje. Ellers spiller jeg mye basket, trener og sykler. Jeg ser mye på film og går ofte på kino med venner, og hører mye på musikk.

2. Hvor lenge har du vært aktiv i SOS Rasisme og hvordan ble du aktiv?

– Jeg har vært aktiv i 3 år. Jeg var 12 år da Benjamin Hermansen ble drept, og da skjønte jeg at noe måtte gjøres. Jeg hadde hørt mye om SOS Rasisme, så jeg ringte til kontoret i Haugesund og sa at jeg ville kjempe mot rasisme. Der snakket jeg med en hyggelig mann som sa at det var kjempeflott, og at jeg måtte starte lokallag i Risør. Og det gjorde jeg.

3. Hvorfor er du aktiv i SOS Rasisme?

– Rasisme er en teori som går ut på at det finnes menneskeraser, og at en menneskerase er mer verdt enn andre. Vi lever i en verden hvor utrolig mange blir utsatt for mobbing, mishandling og grov tortur. Alle mennesker er like mye verdt.

Veldig mange opplever rasisme til daglig, både på jobben, på skolen og der de bor. Flere av vennene mine har blitt utsatt for rasisme. Jeg synes det er veldig viktig å bry seg om andre, selv om jeg har det bra så har ikke alle andre det.

4. Hva gjør lokallaget i Risør?

– Vi står på stand og verver, skriver leserinnlegg til lokalavisen, og kjører valgkamp mot rasisme. I mars ble det arrangert en regionskonferanse for Aust-Agder og Vest-Agder i samarbeid med Arbeidsutvalget. Som et resultat av denne konferansen fikk vi startet opp et aktivt lokallag i Gjerstad.

17. mai arrangerte Risør og Gjerstad SOS Rasisme i samarbeid med Risør flyktningkontor, Risør voksenopplæring og 17. mai komiteen i Risør en kjempesest 17.mai for alle fest. Vi ville vise det kulturelle mangfoldet i Risør og vise at 17. mai er en dag som kan feires av alle. Det kom over 150 deltakere fra flere titalls forskjellige nasjoner og alle bidro med mat, dans og musikk fra forskjellige nasjoner.

5. Hvilke planer har dere framover?

– Vi skal være vertskapsby for Lokallagskonferansen i Risør! Det blir sinnsykt gøy og jeg gleder meg veldig! Vi skal satse fullt på faste medlemsmøter, vi vil få flere aktive medlemmer, og vi skal vise antirasistiske filmer på kino. Den 9. november skal vi ha fakkeltog og prøve å sette opp en film og ha en foredragsholder som kan starte diskusjon om nazisme. Vi planlegger også en enda større 17. mai markering i 2005.

6. Hvis du skulle anbefale lokallag en antirasistisk aktivitet, hva skulle det vært?

– 17. mai for alle! En 17.mai for alle-fest, slik vi arrangerte det i Risør, krever ikke så altfor mye arbeid. Det er både gøy og spennende og det er fantastisk å samle innvandrere og nordmenn til en stor folkefest!

7. Hva er det artigste du har gjort som aktivt medlem i SOS Rasisme?

– Den morsomste antirasistiske aktiviteten jeg har vært med på var å verve medlemmer på Quartfestivalen. I en uke bodde jeg i hus med fem andre fantastiske antirasister, og best av alt så vervet jeg Are og Odin til SOS Rasisme! Alle lokallag bør verve på festivaler!

8. Skal du på LLK?

–Ja, selvfølgelig! Og det håper jeg at alle andre også gjør! Kom til Risør 10. – 12. september og bli aktiv i SOS Rasisme!

Foto: Adam Tumidajewicz

Aksjon på byen.

Emilie koser seg på verksted.

André holder verksted om hvordan arrangere konsert.

Kom til Risør

Høstens lokallagskonferanse (LLK) avholdes i Risør 10. – 12. september.

Av INGRID ØSTERHAUG
Foto ADAM TUMIDAJEWICZ

Hovedtemaet er nazisme og voldsrasisme. Vi vil holde foredrag om nazisme, diskutere og forhåpentligvis komme fram til konkrete planer for hvordan vi kan stoppe nazister og voldelige rasister der vi bor. Det blir en viktig mulighet til å møte andre antirasister, og dele erfaringer.

Knus nazismen

Det siste året har det vært en økende aktivitet i nazistiske miljøene i Norge. Spesielt gruppene Nasjonal Ungdom og Vigrid har drevet aktiv spredning av propaganda, trusler og vold. Flere steder der vi har lokallag og aktive medlemmer er det etablerte eller gryende nazimiljøer.

Nazismen har gang på gang vist at det er en ondskapsfull og ikke minst farlig ideologi. I et samfunn hvor det finnes nazister er det fare for vold og undertrykking, uansett hvor få eller mange de er. Nå er det er på tide å trappe opp kampen

motnazismen og vi skal engasjere mennesker i hele Norge til å delta.

Hva skjer på LLK?

LLK er et av de viktigste arrangementene til SOS Rasisme og de arrangeres to ganger i året. For å kunne bekjempe rasismen må man kjenne den, og på lokallagskonferansene får man kunnskap om aktuelle temaer slik at man kan benytte disse i det antirasistiske arbeidet. Konferansene er også viktige for å dele gode og dårlige erfaringer mellom lokallagene. Alle lokallag jobber på sitt eget vis og det er både nyttig og inspirerende å lære av andres arbeidsmåter.

Det er alltid svært sosialt på LLK. Det blir holdt leker, spilt spill, danset, diskutert og knyttet vennskapsbånd. De som søker mer enn vennskap kan gå på vår

kjærlighetssti og søke lykken der. Det skal nevnes at det er mange som har funnet kjærligheten på tidligere LLKer.

Velkommen skal du være!

Konferansen avholdes på en skole i den vakre sørlandsbyen Risør, hjemstedet til et av våre desidert mest aktive lokallag. Med engasjement, humør og varme som fremtredende egenskaper, vil lokallaget ta godt i mot deltagerne og sørge for at det blir en minnerik helg.

Ta med sovepose, liggeunderlag og vilje til å knuse nazismen, og kom til LLK i Risør!

- Sted: Risør
- Tid: 10. – 12. september
- Fra kl. 18.00 fredag til kl. 14.00 søndag
- Deltageravgift: Kr 100 dersom man betaler i forkant eller på konferansen, Kr 150 dersom man betaler i etterkant. Deltageravgiften dekker alle måltider
- Overnatting: Vi sover på en skole, så ta med sovepose, liggeunderlag og tøfler
- Hvem kan komme: Alle som er aktive i SOS Rasisme, eller som vil bli det
- Rusfritt: Arrangementet er rusfritt. Dersom noen ruser seg vil de bli vist bort fra konferansestedet

Hei, hei folkens!

Nå sitter jeg her på solkysten ved feriehuset mitt et eller annet sted i Spania og nipper til en Pina Colada. Jeg tenkte jeg kunne ta meg et par uker ekstra i år, siden mine partikamerater klarer seg utmerka godt uten meg for tida. Her er alt bare fryd og gammen, ikke en muslim å se, kun solbrune FrP-folk og kelnerer. Men hjemme er det mange muslimer der, og de har ferie året rundt dem. Sånn reint bortsett fra jobben med å muslimisere verden da... Det må jo være hardt arbeid, siden vi har så mange flotte og rakrygga norske menn og kvinner som endelig har tatt opp kampen mot Islam for fullt alvor. Stå på folkens!

Vi sees vel sånn ut mot juletider. Da er forhåpentligvis Islam forbudt, og burkaen er skifta ut med bunaden igjen ;-)

Med antimuslimsk sommerhilsen
Pål Sandberg
Politisk talsmann Fra AvgunneN

AG-lista

1. Carl I. Hagen under en tale på menighetens Levende Ords Sommerfestival 14.07.04:

– Hvis Israel taper den siste krig mot de muslimske landene i Midtøsten, vil Europa også stå i fare for å bukke under for islam.

2. Karina Udnæs fra Kristiansand Frp til Fædrelandsvennen 19.07.04:

– Islam må forbys. Islam er en like farlig ideologi som det nazismen er, det som gjør islam «lovlig» er at islam er kamuflert som en religion.

3. Steinar Bastesen, Kystpartiets leder og stortingsrepresentant, til Avisa Nordland 22.07.04:

– Homoadoptasjon kan bli ondskap satt i system. Det har ingenting med diskriminering å gjøre. Det har med at voksne mennesker har valgt et liv der de ut fra egen legning ikke kan få barn. Det er et valg de selv har gjort.

4. Harald Espelund (Frp), ordfører i Ullensaker til Romerikets Blad ang. naziplakatene i Jessheim 03.08.04:

Journalist: – Hva har du tenkt å gjøre for at dette ikke skjer igjen?

Espelund: – Ingen kan garantere at det ikke skjer igjen. Og jeg håper disse gruppene ikke provoserer hverandre.

Journalist: – Hvilke grupper?

Espelund: – AUF er nevnt på internettetsiden til dem som sier de står bak aksjonen.

Journalist: – Setter du likhetstegn mellom AUF og høyreekstreme, voldelige grupper?

Espelund: – Nei.

5. Lensmann Morten Huse i Ullensaker til Romerikets blad 05.08.04. Ang. naziplakater som hadde blitt hengt opp på Jessheim og andre steder på Øvre Romerike:

– Våre jurister har vurdert plakatene og kommet fram til at de er klart innenfor ytringsfrihetens grenser. (Plakaten oppfordrer til å slå i hjel jøder og mørkhudede, Red.kom.)

Dialogens lysfontene

I kjølvannet av den siste tidas oppblussing av nazistisk hærverk, vold og trusler, har redaksjonen i Avgrunnen gleden av å presentere vårt intervju med ytringsfrihetsprofessor Svadis Fajersted.

Nazismen er for tida på frammarsj i bygdenorge, antirasister og mørkhudede blir stadig utsatt for vold og trussler, og nazistisk hærverk har blitt mer synlig. Er det på tide at rasismeparagrafen styrkes, og nazisters ytrings- og organisasjonsrettigheter innskrenkes?

– NEI! Kun gjennom en gjensidig harmonisk demokratisk dialog mellom samfunnets ytterliggående fremmedfientlige impulser, som de nordiske mytologene i Vigrid og de unge nasjonalromantikerne i Nasjonal ungdom, og vanlige aktive humanister, som lokalavis-journalister og kommunestyrerepresentanter, vil vi styre samfunnsdebatten inn på en fredelig linje, der samfunns- og menneskefientlige holdninger vil føres fram i dagens lys.

Når problemene så ledes inn i en demokratisk prosess, vil de fremmedfientlige holdningene falle i grus, og vi vil få en lysfontene av demokrati og velvære.

Hvordan konkret mener du dette skal foregå?

– Gjennom en gjensidig demokratisk dialog, der f.eks. **Vigrid og Nasjonal Ungdom kan få spre sine trusler og oppfordring til vold gjennom demokratiets talerør, nemlig landets frie presse, for å belyse deres ekstremistiske holdninger for vanlige folk.** Dermed har vi fått det fram i lyset, og demokratiets fantastiske drivverk vil da få fritt spillerom til å på harmonisk vis bekjempe disse holdningene. Jo mer av disse holdningene som kommer på trykk, jo lettere vil det bli å bekjempe dem.

Men hva med alle de menneskene nazismen oppfordrer til vold mot, har ikke de rett til beskyttelse?

– Dette er klart et vanskelig spørsmål som trenger mye dialog og drøfting. Men, alt i alt mener jeg at den lille gruppen med høyreekstremes rett til å ytre seg,

bør stå over innvandrems, homsenes, antirasistenes, de mørkhudede, jødernes, fagforeningsfolkene, kommunistenes og de handikappedes rett til beskyttelse. Og hvis de virkelig føler seg så truet, så kan jo også de benytte seg av sin rett til å ytre seg de og! Vi lever tross alt i et demokrati.

Ytringsfriheten står altså over alle andre menneskelige behov og rettigheter? – Ja, i et demokrati gjør den det.

Så da bør for eksempel også terroristene få lov til å ytre seg?

– Hvis det er prisen vi må betale for å leve i et

harmonisk samfunn der likestilling og demokrati er grunnpilarene for menneskenes sameksistens, så bør de det.

«Vi lever tross alt i et demokrati»

Historisk sett så har ikke det å gi nazistene fritt spillerom til å spre frykt og terrorisere samfunnet, vært en god framgangsmåte til å bekjempe dem på,

hvorfor vil det bli annerledes nå?

– Fordi samfunnets naturlige demokratiske struktur i dagens Norge er avhengig av å føre en gjensidig dialog, kun gjennom gjensidig respekt og forståelse kan alle meninger og synspunkter bygge framtidens Norge. Hvis vi ikke lar de delta fritt i samfunnet, vil de ekstreme gruppene gå under jorda, og fortsatte å drive sin aktivitet usett av samfunnet.

Disse miljøene har jo alltid vært «under jorda», og det blir vel ikke noe tryggere av at de får drive den nazistiske aktiviteten sin åpent i samfunnet?

– De er jo uansett så få nå... Vi får heller vurdere strengere tiltak hvis de vokser eller gjør noe grusomt igjen. Hm...Det var hyggelig med en prat, men nå må jeg tilbake til tenkeboksen min for å forstå verden enda bedre.

Kunsten å være inder (Chirag Patel/ Karpe Diem)

Snakker vi om selvironi har jeg mer enn masse, ser teit ut på ski og hadde bart i første klasse/
mange spådde meg en framtid som ryddegutt, men du veit jeg bryter ut og begynte å bytte myter ut/ for det er fakta at svartinga er overalt, og VG vet at de står bak når hvem som helst er overfalt/ kommer til landet ditt, tar med seg en masse dritt, selger hasj og kebab til barnet ditt/
de bor der du bor og det begynner å bli farlig, for i går kom dattera di hjem med en som heter Ali/ han hadde BMW og den var ganske shina, midtskill med gelé og Buffalo på beina/
du gjør det du bør og kaster han på dør, for du kan'ke se for deg dattera di gå med slør/
det er ville tilstander i Tigerstaden, og er du bittelitt brun så er du bittelitt Bin Laden/
men jeg har lært at man må være smart, lære snart at jeg må gi forklaringa på hvert jævla æresdrap/ og du kan si: «Chico overdriver nå», og du kan si: «Ey, tenk over hva du sier nå!»/
men jeg har fått nok orker ikke mer lenger, jeg får på fest og chicksa spør meg om B-gjengen;
«Du hvorfor er du veggis og hva vet du om Al-qaida, jeg vet at ikke du er sånn...» så hvorfor spør du meg da/
født og bor i et land du vil ha meg ut av, pass deg, pass deg, bunad blir burka...

materiell / bli medlem:

Nyhet! Tøymerke mot rasisme. Bestill i dag! Kun 20,-

Foto: Siri Kinge Ovstein

NB! Dette er et lite utvalg av det materiellet som finnes. Gå på nettsiden vår, www.sos-rasisme.no for større utvalg eller spør oss om en materielliste.

- ___stk «Ikke mobb kameraten min» (tøymerke) Nyhet! ..... kr 20,-
- ___stk «Knus Nazismen» (tøymerke) Nyhet! ..... kr 20,-

- ___stk «Ikkje mobb kameraten min» (jakkemerke) på nynorsk! . kr 15,-
- ___stk «Ikke mobb kameraten min» (jakkemerke) ..... kr 15,-
- ___stk «Knus Nazismen» (jakkemerke) ..... kr 10,-

- ___stk T-skjorte «Knus nazismen» (hvit m. s trykk) (str XL) ... kr 90,-
herav ___ S/M ___ M/L ___ L/XL ___ XL/XXL
- ___stk T-skjorte «SOS Rasisme T-Skjorte (svart m. gul trykk)» . kr 90,-
herav ___ 14/16 ___ S/M ___ M/L ___ L/XL
- ___stk Penner «SOS Rasisme» ..... kr 10,-
- ___stk Lightere «SOS Rasisme» ..... kr 10,-
- ___stk Klistremerke «Ikke mobb ...» ..... kr 4,-
herav ___gul ___svart ___rød
- ___stk Klistremerke «Ikke mobb ...», bilmerke (gult) ..... kr 15,-

- ___stk «Slaveskipet Fredensborg» ..... kr 75,-
- ___stk «Utrydd hver eneste jævel», Sven Lindquist ..... kr 60,-

Navn: .....

Adresse: .....

Postnr/ sted: .....

Underskrift: .....

Tlf: ..... E-post: .....

Sendes: SOS Rasisme, boks 297, 5501 Haugesund

Tlf: 52 71 21 75

Faks: 52 71 21 62

Epost: ou@sos-rasisme.no

Materiell kan også bestilles på våre nettsider, www.sos-rasisme.no
Portoutgifter og eksp.gebyr kommer i tillegg.

AN 4-04	☐ Jeg vil bli medlem!
	☐ Jeg vil bli aktiv!
	☐ Jeg vil ha mer info
Navn: _____	
Adresse: _____	
Postnr. / Sted: _____	
Telefon: _____	
SVARSENDING Avtalenr. 504000/347	
SOS Rasisme Økonomiutvalget 5501 Haugesund	

Kan sendes
ufrankert i Norge.
SOS
RASISME
vil betale porto

Medlemskap koster:

- for ungdom under 26 år kroner 25,-
- personer over 26 år kroner 50,-
- familiemedlemskap kroner 100,-

Meld deg inn i dag!

Send inn eller faks: 52 71 21 62

Du kan også ringe, tlf: 52 71 21 75

eller gå på internett, sos-rasisme.no

Antirasisten
SOS Rasismes medlemsavis

issn: 1501-6048
e-post: antirasisten@sos-rasisme.no
giro: 7874.05.34725

Opplag: 15 000
Trykk: Prinno Dialecta

Arbeidsutvalget AU
pb 9427, Grønland
0506 OSLO
epost: au@sos-rasisme.no
tlf: 23 00 29 00
faks: 23 00 29 01

Økonomiutvalget ØU
pb 297
5501 Haugesund
epost: ou@sos-rasisme.no
tlf: 52 71 21 75
faks: 52 71 21 62

Ansvarlig redaktør:
Trond Thorbjørnsen

Redaksjonssjef:
Ola Melbye Peltersen

Redaksjonen, dette nummer:
Christiane Walther Muribo
Kristian Ulysses Andaur
Majken Aune Olsen
Sekina Helen Finne
Pål Austad Solfeld
Adam Tumidajewicz
Atle Hofstad

Stian Bryde Erichsen
Ingrid Østerhaug
Siri Kinge Ovstein
Ingrid Davidsen
Mari Stine Johansen
Anne Lisbeth Løseth
Malin Olsbye
Ulrik Motzfeldt Gjølstad